

Briuselis, 2025 m. gegužės 16 d.
(OR. en)

8784/25

LIMITE

TELECOM 135
CYBER 125
COMPET 349
ESPACE 34

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2025 m. gegužės 16 d.
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas:	Palydovinis junglumas kaip esminis strateginio savarankiškumo elementas. Visapusiško požiūrio poreikis – Pasikeitimas nuomonėmis
----------	--

Dabartinėmis nuolat kintančiomis geopolitinėmis aplinkybėmis junglumas yra ES strateginio savarankiškumo kertinis akmuo. Be patikimo ir atsparaus junglumo, leidžiančio išnaudoti esamą antžeminę ir neantžeminę infrastruktūrą, ES negalės nei pasiekti savo plataus užmojo tikslų, nei užtikrinti savo konkurencingumo ilguoju laikotarpiu. Vis labiau susietame pasaulyje junglumą laikant kelių atskirų technologinių sričių, pavyzdžiui, kosmoso sistemų, jūrinių kabelių, fiksuotojo ryšio tinklų ir mobiliojo ryšio infrastruktūros, rinkiniu nebeatspindimas šiuolaikinio keitimosi duomenimis sudėtingumas. Šiuo metu duomenys sklandžiai perduodami per šią įvairią infrastruktūrą: naudotojas, besinaudojantis debesija grindžiamomis paslaugomis nešiojamajame prietaise, gali būti priklausomas nuo vietinio 5G junglumo, antžeminių šviesolaidinių kabelių, žemynus jungiančių povandeninių kabelių ir signalus persiunčiančių palydovų, o kai kurios tinklo funkcijos yra virtualizuotos ir vykdomos debesijoje. Ši tarpusavio priklausomybė sukuria glaudžiai integruotą sistemą, kurioje vieno komponento sutrikimai ar nepakankamas investavimas į vieną komponentą gali pakenkti visos sistemos veiksmingumui, atsparumui ir saugumui.

Pastarąjį dešimtmetį ES daugiausia dėmesio skyrė antžeminei infrastruktūrai (4G / 5G, šviesolaidžiui). Vis dėlto įvykus technologijų proveržiui, dėl kurio sumažėjo palydovų kūrimo ir paleidimo sąnaudos, privačios įmonės ir nauji veikėjai pasinaudojo galimybe kurti ir siūlyti naujas paslaugas, visų pirma teikiamas naudojant palydovų grupes žemojoje Žemės orbitoje, dėl kurių duomenų delsa yra mažesnė, palyginti su tradiciniais ryšių palydovais. Palydovinis junglumas atlieka vis svarbesnį vaidmenį užtikrinant įperkama prieigą prie plačiajuosčio interneto atokiuose regionuose, taip pat teikiant paslaugas saugumo, atsparumo, krizių valdymo, gynybos ir kitų itin svarbių prietaikų atveju, nes jis nepriklauso nuo antžeminio energijos tiekimo ir kitokių sutrikimų. Stiprėjant pasauliniams iššūkiams, palydovinis junglumas yra labai svarbi ES gebėjimo veiksmingai reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, apsaugoti savo skaitmeninį suverenumą ir palaikyti konkurencingumą bei ekonomikos augimą dalis.

Tuo tikslu ir siekdama išspręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl nepakankamo ES suverenumo kosmoso technologijomis grindžiamo junglumo srityje, Sąjunga nusprendė sukurti nuosavą saugaus junglumo palydovinę sistemą IRIS², kuri pradinį operacinį pajėgumą (IOC) pasieks 2030 m., o nuo šių metų (2025 m.) per ją bus pradėtos teikti pradinės paslaugos naudojantis GOVSATCOM, kartu palaipsniui plečiant paslaugų paketą, kad jis apimtų paslaugas valdžios sektoriaus naudotojams, įskaitant karines prietaikas, ir patikimus junglumo sprendimus platesniam civiliniam ir komerciniam naudojimui.

Kiti veikėjai taip pat kuria palydovinio ryšio sistemas ir atlieka savo strategijų vertinimą. Atsižvelgiant į kintančią technologinę aplinką ir kylančius iššūkius, dabar tinkamas metas iš naujo apibrėžti mūsų požiūrį ir užtikrinti, kad ES sistemos veiktų sėkmingai.

Turime stiprinti savo strateginį savarankiškumą palydovinio ryšio srityje, nes tai užtikrins ir padidins mūsų atsparumą ir apsaugos mūsų bendrąją rinką.

Palydovinis junglumas jau įtrauktas į 5G standartus, o neantžeminių ir antžeminių tinklų konvergencija vis labiau reikšis įvairiomis formomis, pavyzdžiui, 5G pagrindinių tinklų integravimu ir sklandžiu persijungimu iš palydovinio tinklo į antžeminių tinklą ir atvirkščiai; tikėtina, kad tai bus svarbu ir 6G ryšio, kuris turėtų būti standartizuotas ne vėliau kaip 2030 m., atveju. Dėl palydovinių technologijų, pavyzdžiui, tiesioginio palydovinio įrenginių junglumo (angl. *Direct to Device*, D2D) raidos ir daugėjant mobiliojo ryšio tinklo operatorių ir palydovinio ryšio paslaugų teikėjų partnerystių randasi naujų galimybių, tačiau kartu kyla iššūkių ir rizika, nes palydovų operatoriai yra ne tik mobiliojo ryšio operatorių partneriai, bet ir konkurentai. Dar vienas iš esminių strateginio savarankiškumo komponentų – palydoviniam junglumui būtino antžeminio komponento, įskaitant magistralinį junglumą, pavyzdžiui, antžeminius ir povandeninius kabelius, integravimas.

Keliami klausimai dėl to, koku mastu sektoriuje gali būti pasiekiamas palydovais siekiant teikti universalias paslaugas arba įvykdyti aprėpties tikslus ar pareigas, ir koks būtų poveikis reglamentavimo, įskaitant valstybės pagalbą, srityje. Siekiant išlaikyti atvirą ir konkurencingą įvairios pasiūlos rinką, kuri būtų naudinga galutiniams paslaugų gavėjams, įskaitant vyriausybes ir vartotojus, taip pat būtų itin svarbu užtikrinti vienodas galimybes patekti į ES ir nacionalines rinkas.

Suderintos patekimo į rinką taisyklės ir bendros sąlygos, susijusios su radijo spektro leidimų suteikimu palydovinio ryšio paslaugoms teikti, galėtų sudaryti vienodas sąlygas ES ir ne ES operatoriams, suteikti paskatų laikytis taisyklių ir didinti konkurenciją. Tai sustiprins Europos poziciją pasaulinėje arenoje remiant Europos palydovų grupes, kurių finansinis gyvybingumas priklauso nuo to, ar paslaugos bus teikiamos visame pasaulyje.

Be to, dėl galimo antžeminių dažnių naudojimo bazinėse stotyse kosmose tam tikroms paslaugoms, pavyzdžiui, tiesioginio palydovinio įrenginių junglumo paslaugoms (D2D), teikti kyla techninių klausimų, pavyzdžiui, kaip išvengti žalingųjų trukdžių, ypač esant tokiai nevienodai leidimų suteikimo tvarkai, kaip Europoje. Europa turėtų įsitraukti į šią diskusiją dar iki kitos Pasaulinės radijo ryšio konferencijos (WRC-27), įvyksiančios 2027 m., kad nekiltų rizika atsilikti nuo kitų pasaulio regionų. Kartu ES turėtų visapusiškai pasinaudoti savo suderintu požiūriu dėl palydovinių judriųjų radijo ryšio tarnybų 2 GHz juostos. Būtent dėl ES suderintos 2 GHz radijo dažnių juostos ateities reikia laiku imtis veiksmų, nes dabartiniai leidimai nustoja galioti 2027 m. gegužės mėn. Radijo spektro politikos grupė nustatė, kad dėl šio riboto išteklių konkuruoja, be kita ko, tradicinės palydovinių judriųjų radijo ryšio tarnybų prietaikos, daiktų interneto / įrenginių tarpusavio sąveikos ekosistemos ir naujosios D2D paslaugos. Labai svarbu pasinaudoti šia galimybe ir išnaudojant šią juostą paspartinti šios technologijos diegimą, suteikti reglamentavimo tikrumo suinteresuotiesiems subjektams ir laikytis strateginio požiūrio į pasirengimą WRC-27, kurioje bus nagrinėjami papildomo paskirstymo palydovinėms judriosioms radijo ryšio tarnyboms klausimai. Labai svarbu laiku imtis veiksmų, kad būtų išlaikoma pusiausvyra tarp esamų operatorių veiklos tęstinumo ir galimybių naujiems rinkos dalyviams, užtikrinant technologinį neutralumą ir skatinant inovacijas bei konkurenciją palydovinių judriųjų radijo ryšio tarnybų sektoriuje.

Dar vienas svarbus iššūkis – nuo žalingųjų trukdžių apsaugoti ES palydovines sistemas ir jų paslaugas, visų pirma Europos palydovinės navigacijos sistemą (GNSS) GALILEO. Siekiant išlaikyti Sąjungos palydovų sistemų atsparumą ir patikimumą labai svarbu stiprinti keitimosi informacija, trukdžių stebėsenos, alternatyvų kūrimo, atsakomųjų priemonių įgyvendinimo ir trukdžių poveikio švelninimo mechanizmus.

Bus itin svarbu veiksmingai ir laiku pasirengti 2027 m. Pasaulinei radijo ryšio konferencijai, siekiant apsaugoti Sąjungos interesus, susijusius su pasauliniu radijo spektro paskirstymu ir prieiga prie jo, ne tik formuojant pažangių elektroninių ryšių paslaugų, pavyzdžiui, D2D, ateitį, bet ir remiant kitas nuo spektro priklausomas ES politikos priemones, pavyzdžiui, klimato kaitos stebėseną pagal programą „Copernicus“. Siekiant užtikrinti, kad Europa sparčiai kintančioje palydovinio ryšio aplinkoje išliktų konkurencinga ir strategiškai savarankiška, reikės proaktyvaus ir gerai suderinto ES požiūrio.

Siūlomi klausimai:

1. Koks, jūsų manymu, palydovinės infrastruktūros vaidmuo užtikrinant Europos konkurencingumą ir strateginį savarankiškumą, atsižvelgiant į jos raidą artimiausioje ateityje?
 2. Kaip suderintomis patekimo į rinką ir vykdymo užtikrinimo taisyklėmis galima skatinti tiek inovacijas, tiek strateginį savarankiškumą ir užtikrinti, kad visi palydovinio ryšio sektoriaus dalyviai laikytųsi taisyklių?
 3. Kokių konkrečių priemonių ES turėtų imtis, kad sustiprintų savo technologinę nepriklausomybę palydovinio junglumo srityje?
-